

Edirne Türbeleri ve Mezarları

Ahmet Usal - Edirne Vergi Dairesi Başkanlığı

Aralık 25, 2006

İçindekiler

0.1	Edirne'nin Tarihi Türbeleri ve Mezarlıkları	4
0.2	Şehzade Türbeleri	4
0.3	Vali Hacı İzzet Paşa Türbesi	4
0.3.1	İzzet Paşa Hakkında	4
0.4	Merzifonlu Kara Mustafa Paşa ve Mezarı Hakkında	4
0.5	Tütünsüz Ahmet Paşa (Ahmet Rıdvani) Türbesi	5
0.6	Hıdırbaba Türbesi	5
0.7	Beylerbeyi Camisi Mezarlığı	6
0.8	Selimiye Bahçesindeki Tarihi Mezarlar	6
0.9	Zehrimar Mezarlığı	6
0.10	Karamanoğlu Mehmet Beyin Mezarı	6
0.11	Hadım Balaban Mezarı	7
0.12	Yeniimaret Mezarlığı	7
0.12.1	Yeniimaret Mahallesi Hakkında	7
0.13	Bademlik Mezarlığı	7
0.13.1	Edirne'nin İlk Şehir Tarihçisi Hibri	7

0.1 Edirne'nin Tarihi Türbeleri ve Mezarlıkları

Bu bölümde kentimizin tarihi mezarlıkları ve tarihimizde önemli ve ünlü kişilerin yattıkları türbeler tanıtılmaktadır. Mezarlıklarında bile yüzyıllardır atalarımızla beraber yatmaktayız.

0.2 Şehzade Türbeleri

Dar-ül Hadis Camisi haziresi Edirne'de çok görülmeyen Şehzade Mezarlarının (Türbelerinin) en güzel örneklerini sergilemektedir.

Bu mezarlarda şu padişahların çocukları yatmaktadır: Sultan III.Ahmet'in kızları; Zeynep ve Rukiye Sultan ile oğulları Şehzade Selim ve Mehmet.

Sultan II.Mustafa'nın kızları Ümmügülsüm ve Hatice Sultan ile oğlu Mehmet.

Sultan II.Murat'ın oğlu Hüseyin ile Orhan Çelebi. Ve taşı kırık olduğu için babası ile ölüm tarihi bilinmeyen Hafize Sultan.

0.3 Vali Hacı İzzet Paşa Türbesi

Peykler ve Saatli Medreseleri ile Üç Şerefeli Camisi arasında Edirne'nin en renkli ve eski valilerinden biri sayılan Hacı İzzet Paşa'nın küçük kabir türbesi bulunur.

Beş penceresi ve kubbesi vardır.

Türbenin içinde, İzzet Paşa tarafından yazılmış iki kitabe asılıdır.

0.3.1 İzzet Paşa Hakkında

Türk Osman Paşa'nın oğludur. Erzincanlıdır. Edirne'de ilki Sultan Abdülazi döneminde olmak üzere iki kez valilik yapmıştır. İlk döneminde Edirne'ye daha verimli çalışmalar yaptığı kabul edilir. Şairliği ve hattatlığı vardır. Saat Kulesi onun eseridir. Kendi yaşamında garip davranışları yanında idareci olarak, *makamına gelen vatandaşların sırtına tebeşirle gideceği daireye havale yazuları yazmak* gibi, tuhaf uygulamalarıyla da ünlüdür.

0.4 Merzifonlu Kara Mustafa Paşa ve Mezarı Hakkında

1635 yılında Merzifonda doğan Mustafa Paşa 1674 yılında Sadrazam oldu. 1682'de Avusturya'da yaşanan bir iç kavgayı fırsat sayarak bu ülkeye savaş açtı. 1683'te Viyana'yı kuşattı. Şehir alınmayıp gelen Haçlı kuvvetlerine karşı yenilgiye uğrayınca dönemin Padişahı tarafından Budin'de boğdurularak öldürüldü.

Merzifonlu'nun kafasını keserek Edirne'ye getiren kişi de bir Edirneli olan Kapıcılar Kahyası Kazaz Ahmet'tir. Viyana'da bir müzede olan ve Avusturyalılarca sergilenen kafanın Merzifonlu'nunkiyle ilgisi yoktur. Merzifonlu'ya ait kesik baş önce Sarayı'nda Adalet Kasrı önündeki Seng-i İbret'te (İbret Taşı) sergilenmiştir. Mezar, Devlet Hastanesi yanındaki Sarıca Paşa Camisi avlusunda Melek İbrahim Paşa'nın mezarıyla yanyanadır.

0.5 Tütünsüz Ahmet Paşa (Ahmet Rıdvani) Türbesi

Edirneli olup (Ohri kökenli olduğu da söylenir.) halk arasında Tütünsüz Ahmet olarak tanınmıştır.

Őairdi ve őiirlerinde Rıdvani Mahlasını(imzası) kullanıyordu. Sultan II.Beyazid, Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman dönemlerinde yaşamıştır. Bazı kitaplar kendisinin Sultan II. Beyazid'e Defterdarlık yaptığını yazarlar. Ayrıca Sancak Beyi olarak çeşitli yerlerde görev yaptığı; ancak Sultan II.Beyazid'in oğulları arasındaki taht mücadelesinde taraf olduğu için bu görevinden alındığı ve 1528 - 1538 tarihleri arasında Edirne'de vefat ettiği söylenir.

Keramet sahibi olduğuna inanılan Tütünsüz için Tütünsüz adı da kullanılır. İnanışa göre, savaša giden askerlere acil olarak yemek pişirmek gerektiğinde bu işi dumanı tütmeyen bir ateşte gerçekleştirmiş ve askerlerin doyurulmalarını sağlamıştır.

0.6 Hıdırbaba Türbesi

Hıdırbaba bazılarına göre Fatih Sultan Mehmet'in komutan askerlerindedir. Bazı kaynaklarda ise Hıdırbaba'nın Sultan I.Murat'ın Edirne'yi almadan önce buraya gelip yerleşen Türkler'e ait olduğu ve fetihten sonra Şah Melek Paşa ile Sadrazam İbrahim Paşa'nın buraya bir zaviye yaptırdıkları yazmaktadır. Bir başka yaklaşıma göre de tekke; Bektaşı'lerin ziyaret noktası olmuş; Fatih Sultan Mehmet'in esir aldığı Uzun Hasan'ın oğlu Sultan Yakup burada yaşamaya mecbur edilmiş ve burada vefat etmiştir.

Sultan İbrahim döneminde Koca Mustafa Paşa tarafından Edirneliler'in isteği üzerine yanlış ibadet yapılıyor gerekçesi ile harap edilmiş ve malzemeleri satılarak Gazimihal Köprüsü'ne ek bir köprünün yapımında kullanılmıştır.

Sultan IV.Mehmet (Avcı Sultan Mehmet) buraya bir köşk yaptırdıktan sonra tekke yeniden açılmıştır.

0.7 Beylerbeyi Camisi Mezarlığı

Tek ve yarım kubbeden oluşan bu cami, Sultan II.Murat döneminde Beylerbeyi Yusuf Paşa tarafından yaptırılmıştı. 1964 yılında gördüğü onarım sırasında minaresi de yeniden yaptırılmıştır. İbadete açıktır.

İçinde çok ilginç Türk-İslam Mezar taşı örneklerinin bulunduğu geniş bir mezarlığı vardır. Bu haliyle Orjinal Türk-İslam Mezar taşları Açık Hava Müzesi görünümündedir.

Mezarlık ortasında bulunan Türbe önemli ölçüde tahrip edilmiştir ve halk arasında bu türbenin İncili Çavuş'a ait olduğu inancı yaygındır.

0.8 Selimiye Bahçesindeki Tarihi Mezarlar

Selimiye'nin doğu yönünde iki medrese binası arasında kalan alan mezarlık olarak kullanılmıştır. Burada Edirne'nin eski ünlü Belediye Başkanlarından Dilaver Bey'in mezarı görülebilir. Mezar buradaki yerine, şimdi 25 Kasım Stadyumu olarak kullanılan alandan; yani tarihi Tatarhaniler Mezarlığı'ndan nakledilmiştir.

Ayrıca burada Sultan III.Ahmet'in oğlu Şehzade Selim'in türbesi bulunmaktadır.

Türk Bayrağı resminin bulunduğu mezar ise Edirne'ye 1913 yılında Bulgar işgalinden kurtaran öncü güçler arasında şehit olan Yüzbaşı Reşit'e aittir. (Kapıkule yolunda adına yapılan şehitlik mevcuttur.

0.9 Zehrimar Mezarlığı

Selimiye'nin kuzeydoğusunda bulunan Zehrimar Mezarlığı küçük bir alan olarak düzenlemiş olup; içinde bazı Edirne Kadıları ve Şeyhülislamı'nın mezarları ve mezar taşlarının güzede örnekleri ile bir su terazisi temeli görülebilir. Zamanla bir mescidin de bulunduğu bu alanda, mescid haziresindeki sebilin orjinal kitabesi yerindedir.

0.10 Karamanoğlu Mehmet Beyin Mezarı

Dar-ül Hadis'in doğu yönünde Edirne Valilerinden(Beşinci Vali) 1471 yılında Çirmen'de vefat eden Karamanoğlu Mehmet Bey'in mezarı bulunmaktadır. Zamanla bulunan türbe ve türbe direkleri günümüze ulaşmamıştır.

Mezar Taşı Edirne'deki en güzel mezar taşlarından olup, üzerindeki taş işlemler ayrıca görülmeye değerdir. Bu mezarı 1905 yılında Dr. Rıfat Osman Bey onartmıştır.

0.11 Hadım Balaban Mezarı

Saray Hamamı'nın doğusunda bulunan bu mezar, burada daha önce var olan mescidi yaptıran kişiye; yani, Hadım Balaban'a aittir.

Hadım Balaban Sultan II.Murat'ın rütbeli askerlerindedir.

0.12 Yeniimaret Mezarlığı

Saraçhane Köprüsünden Sultan II.Beyazid Külliyesi arasında, günümüze ancak bir parçacığı ulaşabilmiş Yeniimaret Mezarlığı bulunmaktadır.

Buraya Yeniimaret Semtinde oturanlarla İç Sarayda oturanlar gömülmekteydi. Bu mezarlık yakınında eskiden Hadım Firuz Mescidi ile Mesut Camisi bulunmaktaymış.

0.12.1 Yeniimaret Mahallesi Hakkında

Fethedildikten sonra bir anlamda imaretler yoluyla adeta yeniden kurulan Edirne'deki imaret yerleşimlerindedir. Osmanlı Saray'ının bitişiğinde bulunduğundan padişah yakınları ve saray ileri gelenlerinin oturduğu mahalleydi. Burada oturanların konakları ve köşkleri İmaret sırtlarından başlayıp Tunca kıyısını izler ve Tunca Köprüsü'ne kadar uzanırdı.

Eskiden Edirne'de İmaretli olmak, üstün bir ayrıcalığı ifade ediyordu. Bir de, Ali Paşa Çarşısı esnafı olmak.

0.13 Bademlik Mezarlığı

Eski yıllarda badem ağaçlarının çokluğu nedeniyle bu adı aldığı söylenen Bademlik Mezarlığı Edirne'de hala gömü yapılan en büyük ve en eski mezarlıklardandır.

0.13.1 Edirne'nin İlk Şehir Tarihçisi Hibri

Uzun yıllar Yunanistan Serez'de olduğu iddia edilen Edirne'nin ilk şehir tarihçisi Abdurrahman Çelebi'nin mezarı 1995 yılında Yıldırım Mezarlığı'nda ortaya çıkarılmış, Edirne Belediyesince bir anıt mezara dönüştürülerek 14 Aralık 2000 tarihinde ziyarete açılmıştır.